

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ghenadie Covali,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Covali
împotriva Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din
Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Ghenadie Covali și s-a menținut hotărârea din 12
octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 9 iunie 2017, Ghenadie Covali a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din
Republica Moldova, prin care a solicitat anularea parțială a hotărârii din 26 mai
2017, în partea ce se referă la reclamant, recunoașterea susținerii probelor scrise și
verbale ale examenului de admitere în profesia de avocat, restabilirea în drepturi și
obligarea pârâtului de a emite o hotărâre de admitere a reclamantului în profesia de
avocat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 17 mai 2017, în calitate de
avocat stagiar, a participat la susținerea examenului scris pentru admiterea în
profesia de avocat.

La 19 mai 2017 pe pagina web a Uniunii Avocaților din Republica Moldova,
a aflat că nu a fost admis la etapa doua a examenului de admitere în profesia de
avocat, pe motiv că nu a susținut proba scrisă.

Reclamantul a relatat că la 20 mai 2017 a cerut să-i fie eliberate copia
răspunsului la examen pentru admiterea în profesia de avocat (probă scrisă),
precum și copia spețelor pentru varianta nr. 1 și copia hotărârii Comisiei de
licențiere a profesiei de avocat, cu calificativele fiecărui membru al comisiei în
privința lucrării sale, însă din cauza lipsei personalului la locul de muncă, aceasta a
eșuat.

Tot în aceeași zi, această solicitare a fost transmisă prin intermediul poștei în
adresa comisiei.

La 22 mai 2017 aceeași solicitare a fost înregistrată la Comisia de licențiere a profesiei de avocat sub nr. 4-096/17.

Primind refuz la solicitarea din 22 mai 2017, în aceeași zi a depus o contestație prealabilă, înregistrată cu nr. 1008/17, în care a solicitat reexaminarea de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat a probei scrise.

La 26 mai 2017 a depus o cerere de completare la contestația prealabilă care a fost înregistrată cu nr. 1063/17, iar la 26 mai 2017, contestația prealabilă din 22 mai 2017 cu completările ulterioare a fost respinsă.

La 26 mai 2017 reclamantul a făcut cunoștință cu lucrarea scrisă, indicând că aceasta nu conținea nici o însemnare sau un alt semn care ar dovedi că lucrarea a fost citită sau verificată.

În esență, Ghenadie Covali a invocat că pârâtul a încălcat procedura de organizare și desfășurare a examenului. Totodată, membrii comisiei de licențiere au verificat defectuos lucrările.

Consideră reclamantul că Comisia de licențiere a profesiei de avocat urma să ia act de încălcările admise la modul de organizare a examenului, aprecierea rezultatelor examenului și să-l restabilească în drepturi, cu admiterea în profesia de avocat.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Covali împotriva Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

La 13 octombrie 2017 Ghenadie Covali a declarat apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul central, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ghenadie Covali și s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul central.

În susținerea soluției adoptate, instanțele ierarhic inferioare de judecată au reținut că argumentele reclamantului precum că examenul de calificare s-a desfășurat cu încălcări, nu pot servi drept temei pentru admiterea acțiunii, fiind declarative și lipsite de suport probator.

Astfel, instanțele au conchis că incidentele legate de organizarea și desfășurarea examenului de calificare, nu au o influență decisivă asupra reușitei reclamantului la susținerea examenului, or, acestea nu au fost în măsură de a împiedica reclamantul să susțină examenul și nu a dus la imposibilitatea susținerii lui, reclamantul ne fiind de acord cu aprecierea comisei.

La 11 iulie 2018 Ghenadie Covali a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 12 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul central, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond și instanța de apel nu au dat o apreciere justă și legală tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

La fel, s-a indicat că soluția instanțelor de fond în mod direct afectează dreptul recurentului la viața profesională, garantat de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or, obstacolele nelegitime create de Comisia de licențiere față de accesarea sa în profesia dorită, încalcă dreptul fundamental la muncă și la viața profesională.

Recurentul a menționat că la emiterea hotărârii prima instanță a apreciat probele invocate în mod arbitrar. În instanța de fond au avut loc 3 ședințe și nici la una reprezentantul pârâtului nu a fost prezent. Nici un argument al reclamantului nu a fost combătut, însă instanța în mod arbitrar, a respins acțiunea. Aprecierea corectă a probelor având la bază cumulul de dovezi administrate, poate avea loc numai în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform art. 130 din Codul de procedură civilă, care în prima instanță nu a avut loc. Același tratament arbitrar a fost demonstrat și în instanța de apel.

Consideră că prin aceste acțiuni instanțele de fond și de apel au demonstrat lipsa imparțialității față de părțile procesului.

Instanțele au interpretat eronat normele care reglementează procedura de organizare și petrecere a examenelor de admitere în profesia de avocat, în particular cu privire la componența obligatorie a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și modul defectuos de elaborare a spețelor propuse spre soluționare la examenul de capacitate.

A indicat că instanța de fond nu a elucidat circumstanțele importante ale pricinii și anume cele legate de defectuoșitatea procedurii de organizare și spețelor prezentate candidaților spre soluționare la examenul din 17 mai 2017. Prima instanță în mod nelegitim, în lipsa oricăror probe și argumente, fără participarea pârâtului și prezentării referinței, a considerat că recurentul nu a promovat examenul din cauza erorilor comise în cadrul rezolvării spețelor, și nu a protejat dreptul recurentului la viața profesională garantat de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel consideră că, instanța de fond trebuia să verifice aspectele legate de modalitatea petrecerii și procedurii de organizare examenului, reieșind din circumstanțele descrise în cererea de chemare în judecată, pe care pârâtul nu le-a contestat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a fost expediată participanților la proces la 22 mai 2018 (f.d. 127), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește. Totodată, în cererea de recurs, recurentul a indicat că a recepționat decizia integrală a instanței de apel la 27 mai 2018.

Din aceste considerente, recursul declarat la 11 iunie 2018, se consideră în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ghenadie Covali nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ghenadie Covali.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari